

HOBURGSBLADET

Nr 2

Utgivet av Hoburgs hembygdsförening

År 2006

Nya idéer för att stärka ekonomin för både hembygdsföreningen och Bottarve. Förslag att delar av verksamheten läggs i bolag.

Bottarve museigård i Vamlingbo är en av de äldsta hembygdsgrändarna på Gotland. Museet öppnades år 1922 och har sedan dess varit ett självskrivet besöksmål på Storsudret. Här visas en sydgutnisk gård från slutet av 1800-talet med inslag av tidigare skeden. Besöksiffrorna på museet höll sig tämligen konstanta genom decennierna. Mot slutet av 90-talet gick antalet besökare ner. Ett traditionellt hembygdsmuseum var inte längre särskilt attraktivt. Efter en period av låg aktivitet beslöt hembygdsföreningen i slutet av 90-talet att satsa på att utveckla och förnya verksamheten, med målet att göra museigården till ett kulturcentrum för Storsudret, att inte bara spegla gångna tiders särpräglade agrarsamhälle utan även visa upp Storsudret av idag. Gården ska vara ett kulturellt hjärta i bygden, ett nav för mötet mellan tradition och förnyelse.

Som ett nödvändigt led i denna nysatsning har hembygdsföreningen med ekonomiskt bidrag från flera håll genomfört ett flertal renoveringsobjekt och byggt upp en varierad verksamhet. Manbyggnaden har fått nya tak och golv, de sex eldstäderna går åter att elda i, torrdassen har ersatts av vattentoiletter och en tidsenlig trädgård har återskapats. Hembygdsföreningen bedriver en omfattande och uppskattad verksamhet: teater, föreläsningar, hantverksbutik mm, och Bottarve har de senaste åren haft cirka 15.000 besökare, en kraftig ökning. Härigenom skapas ca två årsarbeten.

Trots framgångarna har hembygdsföreningen emellertid ekonomiska problem, något som tyvärr drabbar de flesta kulturarrangörer. Näringsverksamheten ger underskott, vilket har gjort det nödvändigt att ta av reserver, avsatta för hembygdsföreningens egentliga verksamhet.

Något måste göras åt ekonomin för att inte riskera att hembygdsföreningens kapital äts upp. Detta kan i värsta fall leda till att Bottarve måste in-tecknas. Den 3 november diskuterade styrelsen med representanter för Heligholm AB olika tänkbara lösningar på problemet och enades om att formulera en handlingsplan. Både styrelsen och föreningsmötet har avvisat tanken på att gå tillbaka till den situation som rådde före den stora branden 1985, dvs. ett traditionellt museum med minimal verksamhet.

På föreningsmötet den 4 november fick styrelsen i uppdrag att ta fram ett underlag till beslut som föreningens medlemmar ska ta ställning till på **ett föreningsmöte vid**

Bottarve den 10 januari 2007. Tanken är att bilda en särskild organisation som gör att skillnaden mellan hembygdsföreningen och näringsverksamheten blir tydlig:

Hembygdsföreningen ansvarar bland annat för den traditionella hembygdsvården och för fastigheten Bottarve museigård

Ett aktiebolag, Bottarve AB, ansvarar normalt för verksamheterna vid Bottarve, såväl existerande, t ex butiken, som nya. Verksamheterna kan arrenderas ut, vilket idag redan är fallet med teatern och kaféet.

Enskilda personer har redan nu lovat att bidra med erfarenheter och med att köpa aktier i ett nybildat Bottarve AB.

Idén med Bottarve AB är att få in pengar att använda till investeringar som kan öka omsättningen. Hoburgs hembygdsförening och Bottarve AB ska ha skilda styrelser. Genom att hyra ut lokaler till Bottarve AB tillförs Hembygdsföreningen inkomster utöver medlemsavgifterna för underhåll av fastigheterna. Behovet av ideella insatser kommer även i framtiden att finnas kvar.

Avsikten är att hembygdsföreningens medlemmar och andra vänligt inställda ska kunna köpa aktier i Bottarve AB. Aktieägarna ska i första hand bidra till att säkra de framtida verksamheterna vid Bottarve. Utdelningen på aktierna kommer att vara begränsad.

För närmare information, kontakta Britta Holm, tel: 0498 498145, e-post bg.holm@hem.utfors.se.

Vamlingbo i december 2006
Britta Holm
Ordförande i Hoburgs hembygdsförening

Kaffikalas i helgmillum

Öppet hus mellan kl 13 och 17!

Den första januari står kakbuffén med 14 gammaldags kaksorter uppdukad i vardagsstugan. Skaffare serverar riktigt kokkaffe lagat över öppen eld i köket. Glögg serveras i brygghuset

I salen underhåller Maria Eliadis och Adam Alvermark och Marita Jonsson säljer och signerar sin nya bok om Linné. Kaffe med påtår 15 kr. Limpsmörgåsar 20 kr, bröd och kakor 5 – 15 kr

Kom till oss vid Bottarve och upplev en riktigt gammeldags julstämning med enbart levande ljus, brasor i alla rum och hela gården julpyntad.

Täckating vid Bottarve

När jag pratade med Ing-Marie Tellström vid atingen kom vi fram till att det var femte gången under min livstid som ladugården fått nytt ag. Vill minnas att Emil*) sa att agtaket ligger en mansålder. Kanske var det så att de åren avsåg bondens aktiva arbetsår. Men ändå, det måste betyda att jag är hemskt gammal. Jag har så många minnen från Bottarve. Tillsammans med mina elever i tredje klass gjorde jag alltid ett studiebesök, och det var inte det vanliga "först in och först ut". Emil hade förmågan att fånga elevernas intresse och vi lärde oss mycket under dessa besök.

För att återgå till atingen. Det första under min tid var 1929, då var jag tre år och säkert inte så intresserad. Nästa var sjätte september 1949, då var jag i Strängnäs för studier. Men jag minns att Esklund**) var där med skolklasserna och berättade för dem om arbetet som skulle utföras. Den fjärde september 1976 var det dags igen, då hade jag flyttat till Roes. Vi åkte iväg, Helge***) med gaffel med sig för att göra nytta men jag var som så många andra endast åskådare. Och taket fick ny ag och såg så fint och rejält ut. Det var en glädjens dag. Men så kom år 1985 och det hände som inte skulle ha fått hända. Bottarves ladugård totalförstördes vid en häftig brand. Inga, min syster och granne med Bottarve, ringde till mig och sa: "Det brinner i Bottarves lagård". Jag gav mig iväg omedelbart. När jag kom strax söder om Öja kyrka såg jag rökpelaren. När jag kom fram var brandmännen i fullt arbete och grannarna hade samlats. Inga hade kört ut bilen och i den hade hon värdepapper och hunden Bella. Vår ladugård var i farozonen. Gaveln sprack men elden fick inte fäste. En stor hjälp mot hettan var kastanjen ute vid vägen. Den hade Inga planterat när hon var liten och nu stod den nyutslagen med blad och blommor i myckenhet. Naturligtvis blev den illa åtgången men den repade sig. Nu kallar vi den för vårt vårdträd. Det här blev mycket personligt men det var en händelse som vi aldrig glömmet. Glädjen var stor 1986 då ladugården fick ny träkonstruktion och nytt agtak. Allt blev som förr med Bottarveslagårn och den ger oss återigen skydd mot västanvinden. I år, den andra september, var det åter dags för ating. Man blir förvånad att det kan samlas så många arbetare som ställer upp gratis. Och arbetsglädjen fanns hela tiden trots att det blev en lång arbetsdag. När det skymde var allt färdigt och Linda hängde upp kransen. Nu ser ladugården ut som jag minns den från mina barnår.

Astukällingi Harriet

*) Emil Ahlér, granne till Bottarve, legendarisk guide under många år.

**) Erik Esklund, lärare till flera generationer barn i Vamlinbo skola.

***) Helge Söderström, Harriets make.

Förslag och galna upptåg!

Vad vill DU att vi ska göra vid Bottarve. Har du förslag och vill hjälpa till att genomföra en aktivitet hör av dig till oss.

Kanske kan just din idé bli en ny fin tradition vid Bottarve.

Extra föreningsmöte onsdagen den 10 januari 2007 klockan 19.00

Hembygdsföreningen hälsar sina medlemmar välkomna till extra föreningsmöte vid Bottarve onsdagen den 10 januari 2007 kl. 19.00.

På dagordningen bland annat
Bildandet av Bottarve AB
Sandstensportalen vid huvudingången
Styrelsen ser fram mot en positiv diskussion med många konstruktiva idéer. Kaffe serveras.

Varmt välkomna!

Sommaren 2006 vid Bottarve

-Det är så lugnt och rofyllt här! är det vanligaste utropet vi hör från våra gäster vid Bottarve.

-Ja men så rätt, håller vi med om, vi som jobbar här. För i sommar har vi varit mer välorganiserade och rofyllda än någonsin. Kanske hjälpte det till att förra årets intrimmade sommarpersonal kunde återkomma i år också.

I några år nu har verksamheten vuxit mycket fortare än förutsättningarna och lokalerna.

Men i somras kände vi att vi är snart i kapp. En vedbod, byggd av rivningsvirke, och med spåntak gör gårdens provkollektion av olika gutniska takmaterial komplett. Smedjan, restaurerad med en ny bälg som ser ut som ett levande får, är fullt användbar. På manbyggnadens loft gör skärmar och belysning att utställningarna kommer till sin rätt. Bord och stolar är inköpta i sån mängd att de räcker till för de stora kalasen. Ett nytt, gammalt skåp som kan svälja vår uppsättning av kalasporslin är inlånat från Fornsalen och satt på plats i salen. Där har det kommit så till sin rätt, att folk har svårt att upptäcka att det blivit en ny möbel i rummet. Förrådet har blivit välorganiserat. Stenvastar och hägnader till våra djur är iordningställda. En del låter som småsaker kanhända, men viktiga för att allt ska fungera, även bakom kulisserna.

Under det bedrägliga lugnet hände otroligt mycket. Ännu

ett år låg vi i fas med teatern vad gäller nobelpristagare, nu Harold Pinter, och med välkända skådespelare kunde det inte bli annat än succé.

Våra trädgårdskunniga eldsjälur står för årets utflykter! I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan kunde vi anordna besök i några privata trädgårdar i Sundre och Vamlingbo, riktiga pärlor. Och inom hembygdsföreningens område finns många vackra och speciella trädgårdar kvar att besöka!

Tre företeelser som visar att Bottarve omfattas med den största omtänksamhet och intresse är de evenemang som erfordrar en stor mängd frivilliga för att kunna genomföras.

Först och främst täckningen förstås. 150, på eftermiddagen närmare 200, personer som verkligen fick arbeta hårt. Belöningen var gemenskap och glädje. Magasinet "Gård och Torp" som var på plats för att göra reportage, kunde inte fås att riktigt förstå hur människor kunde arbeta en hel lördag utan annan ersättning än mat och arbetsglädje. Sedan var det sommarens välbesökta föreläsningar som var rena välgörenhetsgalor med hembygdsföreningen som förmånstagare. Tänk att så många vill ställa upp så gratis med så mycket föreläsande, presentation av föreläsare, kaffekokning och bakande!

Och inte minst Bottarvefesten som har lika lång historia som själva hembygdsföreningen. Den utmanar flera dusin medarbetare som bland mycket annat spelar instrument, knyplpar spetsar, säljer biljetter, lotterier eller bättre begagnat eller vaktar parkeringen.

Iordningställandet av smedjan inspirerade till att visa Sixten Haages färggranna och informativa utställning av 29 färglitografier om vallornas historia i Sverige. Fascinerade besökare återvände med mycket vetande om förfäderna till så många svenskar.

Det hårda järnet efterträddes av de mjuka textilierna. Storsudrets kvinnor hittade skatter i kistor och linneskåp. Generöst delade de med sig till en utställning som vi var tvungna att begränsa till att främst handla om vävda alster. Fortsättning med broderier följer säkert. Utställningen blev känd över hela ön. Det var roligt att se så många från olika gotländska föreningar, främst kvinnor förstås, som inte varit vid Bottarve sedan skolresan på 60-talet, återkomma och glädja sig åt att Bottarve både var sig likt och ändå förnyat.

När nu manbyggnaden är beboelig, med fungerande eldstäder, tycker vi det är roligt om folk ville komma hit och leka 1800-tal. Några grupper har provat på. De har bakat med surdeg, försökt få ull att bli garn, eller till och med smitt sig en krok. Allt i den otroliga miljön med historier vid brasan, levande ljus, kaffe pannan över öppen eld och vatten hämtat i hink från brunnen. Många barn har fått prova på lite av det barn förr i världen alltid fick göra, bära vatten, mata smådjuren, åka hölass, i våra populära guidningar speciellt för barn.

Vi har haft både bröllop och andra stora kalas under året, inte bara under sommaren. Aldrig kommer väl det gamla huset så till sin rätt som vid det stora kaffekalaset vid jultid.

Lite mer vardagligt, men väldigt speciellt, är det att baka sitt bröd i den stora stenugnen, ett erbjudande som allt fler nappar på, särskilt till jul.

Så inte stänger Bottarve till på vintern inte! Det ger bara gästen ytterligare en dimension så den med än större fog kan utropa:

-Det är så lugnt och rofylt här!

Ing-Marie Tellström

Vi går mot nya tider.

Vid höstens föreningsmöte föreslogs att ett aktiebolag skulle bildas för att med hjälp av entreprenörer sköta näringsverksamheten vid Bottarve. Hembygdsföreningens ansvar blir den traditionella hembygdsverksamheten och fastigheten Bottarve museigård. Föreningens medlemmar och andra intresserade ska kunna köpa aktier i Bottarve AB. Beslut i frågan tas på föreningsmöte vid Bottarve 10/1 2007 kl. 19.00.

För närmare information, kontakta Britta Holm, tel 0498-498145, e-post bg.holm@hem.utfors.se

Hoburgs hembygdsförenings kulturminnesfond

Hedra minnet av en anhörig eller vän med en minnesgåva till hembygdsföreningens kulturminnesfond.

Medlen används till hembygdsvårdande insatser.

De anhöriga får ett minnesblad med din hälsning.

Ring 0498 497 280

Baka i stenugnen!

I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan och Labans Kvarn är du välkommen att lära dig baka limpör, ugnstrull, surbröd, dinkelbröd och gorån i den gamla stenugnen vid Bottarve.

4 personer per grupp. Pris endast 350 kr per person inklusive egenbakat bröd! Tidpunkt efter överenskommelse.

Det här är ett vintererbjudande från Hoburgs hembygdsförening. Passa på innan priset höjs till sommaren!

En annorlunda upplevelse och goda bröd utlovas!

Anmäl på tel. 49 72 80 Ing-Marie.

Årets julklapp!

Har du bekymmer med julklappsinköpen? Du vet inte vad du ska hitta på och hembygdsföreningen önskar sig fler medlemmar. Vi har lösningen: ge bort ett medlemskap! För 2007 är avgiften 100 kronor per person.

Alla medlemmar går in gratis i museet vid Bottarve.

Hur många gånger som helst! Medlemskortet kan hämtas vid Bottarve när vi öppnar för säsongen. Avgiften betalas in på hembygdsföreningens plusgiro 4391880-4 eller bankgiro 107-8765. Glöm inte att skriva namn, adress och e-mail på den/dem som du vill ska vara med i hembygdsföreningen.

Vi stödjer Hoburgs hembygdsförening :

Vamlingbolaget

Tel: 0498-498080
info@vamlingbolaget.com

Besök vår hemsida:
www.vamlingbolaget.com

JONSSONS EL AB

TEL: 0498-497875

LL BYGG AB

TEL: 0498-486011

Hamra Krog Hamra Krukmakeri

0498-49 90 88

0498-49 91 81

Fastighetsbyrå

STRANDS ARKITEKTER

Valarvägen 9, 623 35 Burgsvik.
Tel: 0498 - 29 04 55, 0708 - 29 85 75

B. SVENSSON-S SVETS

48 38 11 • Murre: 0702-486848

Nybyggnader
Ombyggnader
Reparationer
Pietetsfulla renoveringar

HOBURGSBYGGEN AB
Kvarne Vamlingbo 620 10 BURGSVIK Tel. 0498/49 81 61

Hembygdsföreningen önskar såväl medlemmar som samarbetspartner och andra intresserade en riktigt

**GOD JUL
och ett
GOTT NYTT ÅR**

Årsavgiften 2007

Årsavgiften är 100 kronor/person och betalas in på vårt plusgiro 439 18 80-4 . Glöm inte att ange avsändare på inbetalningskortet.

Adresser

Vi håller på att organisera om vårt adressregister och passar samtidigt på att få in aktuella adresser etc. Sänd uppgifterna (för varje medlem) till Viveka Friberger, Råhällsvägen 38, 183 63 Täby eller med e-post till viveka.friberger@telia.com **Var god texta!**

Vi behöver följande uppgifter:
Namn, Adress på Storsudret (**obs! nya nummer**), Telefon på Storsudret, Mobil, E-post, Adress utanför Storsudret, Telefon utanför Storsudret.

Hyr Bottarve för barndop, begravningskaffe eller kalas!

Många tror oss inte när vi säger att det går att hyra Bottarve. Men det är sant! Vill du hyra vardagsstugan för upp till 20 gäster eller salen för upp till 40 gäster? Eller båda? Konferera med oss vid Bottarve.

Hald di updatern - käik pa www.bottarve.se

Hoburgs hembygdsförening

Stöd oss gärna genom att bli medlem i föreningen. Medlemsavgift 100 kr/år sätts in på vårt plusgiro 4391880-4. Glöm inte att ange namn och adress och ev. e-postadress.

Vi är glada för penninggåvor!

Hoburgs hembygdsförening
Vamlingbo Bottarve 112
tel: 0498-497280 (vinter)
tel: 0498-498240 (sommar)
fax: 0498-497890
e-post: info@bottarve.se
hemsida: www.bottarve.se

Ansvarig utgivare: Hoburgs hembygdsförening
Redaktör: Elin Olausson
Tryck: Gahnströms Tryckeri, Alva